

Društvena mreža: 9GAG

Jurišić, Stela

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Department of Croatian Studies / Sveučilište u Zagrebu, Hrvatski studiji**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:111:585363>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-01**

Repository / Repozitorij:

[Repository of University of Zagreb, Centre for Croatian Studies](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
HRVATSKI STUDIJI
ODJEL ZA KOMUNIKOLOGIJU

STELA JURIŠIĆ

DRUŠTVENA MREŽA: 9GAG

ZAVRŠNI RAD

Mentor: doc. dr. sc. Jelena Jurišić

Zagreb, rujan, 2018.

Sažetak

Prirodna potreba za povezivanjem s drugima, koju osjećamo kao društvena bića, se uz pomoć tehnološkog napretka prenosi iz svakodnevnog života u život *on-line*. Dio tog povezivanja su društvene mreže, internetske stranice putem kojih korisnici dijele informacije određenim komunikacijskim sredstvima i tehnikama, te formiraju zajednice na temelju zajedničkih interesa.

„9GAG“, stranica nastala kao platforma za dijeljenje zabave, nametnula se kao kompleksna međunarodna zajednica s obilježjima društvenih mreža. Na „9GAG“-u korisnici sami stvaraju sadržaj koji konzumiraju, i sami biraju kakav sadržaj žele konzumirati putem sustava ocjenjivanja svakog pojedinačno objavljenog dijela sadržaja. Iako je glavnina objava humorističnog karaktera, na „9GAG“-u je očita upotreba rodnih stereotipa i diskriminacija dijela zajednice.

Većinski dio aktivnih korisnika „9GAG“-a su muškarci u dobi od 18 do 34 godine i međusobnu komunikaciju na stranici ostvaruju putem komentara i sadržaja koji dijele. Neke od osnovnih formi pojedinačno objavljenog sadržaja, ili posta, su *meme* i GIF.

Summary

The need for human companionship, that we naturally feel, is brought from our every day life on to online platforms, thanks to technological progress. A part of our online connection are social networks, web pages where users share information and form communities based on mutual interests.

„9GAG“, started as a fun sharing platform, has imposed itself as a complex international community with some social network characteristics. Users create the content they consume on „9GAG“, they also use a voting system for content individually shared, choosing the type of content they want to consume. Even though the content published is mostly humorous in nature, a wide use of gender stereotypes and discriminatory content is obvious on „9GAG“.

The majority of the active community on „9GAG“ are men between ages of 18 and 34, and they use shared content, both posted and commented, as a means of connection and communication. Some of the main types of individually shared posts are memes and GIFs.

Sadržaj

1. Uvod	4
2. Društvene mreže i „9GAG“	6
3. Povijest i začetak stranice	8
3.1. Osnovni izgled stranice	8
4. Sadržaj i komentari	12
4.1. Post	12
4.2. <i>Meme</i> i GIF	13
4.3. Komentari korisnika	17
5. Međunarodna zajednica „9GAG“-a	18
5.1. Diskriminacija i rodni stereotipi	18
5.2. „9GAG“ Black Paper	20
6. Zaključak	21
7. Popis korištenih izvora	23

1. Uvod

Ovaj rad je prilog raspravi o internetskim stranicama koje svojim djelovanjem proširuju definicije društvene mreže. Stranica „9GAG“-a svojim korisnicima omogućuje međusobno povezivanje na temelju zajedničkih interesa, potiče ih na stvaranje sadržaja i međusobnu interakciju, što su neke od osnovnih postavki društvenih mreža. U suprotnosti s određenim definicijama društvenih mreža „9GAG“, pak, ne povezuje korisnike listama veza i ne omogućuje stvaranje korisničkog profila.

Tema ovog rada je važna jer je potrebno kulturu internetskog života i novih načina komunikacije približiti svim generacijama, pogotovo onima koje u takvoj komunikaciji minimalno sudjeluju, ili ne sudjeluju uopće. U brojnim radovima i istraživanjima je opisana potreba i ovisnost o internetskoj komunikaciji za mlađe generacije, dovoljno često da ta činjenica postane uvriježeno mišljenje ili predrasuda. Ovaj rad opisuje jednu od internetskih stranica na kojoj su, prema njihovom vlastitom istraživanju nazvanom „Black Paper“, većina korisnika pripadnici popularno nazvane milenijske generacije. Ta, generacija Y, percipirana je kao lijena generacija boraca za socijalnu pravdu koji su odrastavši uz blagodati moderne tehnologije o njoj postali ovisni. Posebno se ističe njihovo korištenje internetskih stranica i društvenih mreža. Iako se stranica „9GAG“ sama po sebi ne može definirati kao jedan od određenih tipova internetske zajednice, zavisno o aktivnosti korisnika sadržava nekoliko elemenata društvene mreže, pa bi tako mogla biti opisana.

Cilj ovog rada je prikazati osnovne načine komunikacije i generiranja sadržaja na „9GAG“-u, opisati stranicu i objasniti zbog čega je moguće zajednicu pokrenutu zbog dijeljenja humorističnog sadržaja definirati kao društvenu mrežu.

U prvom dijelu rada ću pisati o začetku stranice, 2008. godine u Hong Kongu, kada se skupina studenata odlučila stvoriti platformu putem koje će moći tražiti i dijeliti zabavne fotografije jedni s drugima. Predstaviti ću osnovni izgled internetske stranice „9GAG“ i osnovne postavke generiranja i kategoriziranja sadržaja na stranici putem tri glavna izbornika: „Hot“, „Trending“ i „Fresh“.

U drugom dijelu rada bit će riječi općenito o sadržaju i komentarima postavljenog sadržaja. Pojasnit ću pojmove post, *meme* i GIF koji čine osnovni rječnik korišten na stranici i dati primjere za neke od njih. Objasnit ću načine filtriranja sadržaja i komentara i predstaviti neke kodove komunikacije, poput skraćenica.

Tema trećeg dijela rada je međunarodna zajednica na „9GAG“-u i njeno definiranje kroz kategorije generiranog sadržaja. Korisnici stranice se povezuju kroz zajedničke interese i u ovom dijelu rada ću istaknuti kulturnu diskriminaciju i stereotipe vidljive u sadržaju, posebno rodne stereotipe i ulogu žena u društvu, kako je percipiraju korisnici. Dotaknut ću se anketnog istraživanja koje je provedeno u svrhu boljeg upoznavanja generacije Y čiji članovi čine većinski dio korisnika stranice.

U posljednjem dijelu rada pisat ću o raznim definicijama društvenih mreža i o tome u kojem se kontekstu internetska stranica „9GAG“ može definirati kao društvena mreža. Predstaviti ću osnovne razlike iskustva aktivnih i pasivnih korisnika stranice i kako oni, ovisno o tome, mogu stranicu definirati različito.

2. Društvene mreže i „9GAG“

Čovjek, kao društveno biće, ima potrebu povezivanja s drugima u interesne zajednice i grupe. Ta se potreba iz svakodnevnog života prenosi na *on-line* život, odnosno život na mreži. Pojava društvenih mreža, kao načina povezivanja u skupine, je stoga logičan korak u korištenju dostupnih tehnoloških pomagala.

Društvene mreže su internetske usluge koje korisnicima dozvoljavaju stvaranje vlastitog profila koji može biti javan, omogućuju povezivanje s drugim korisnicima koji dijele slične interese i pregledavanje njihovih lista veza s ostalim korisnicima (Boyd i Ellison, 2007).

Humoristična stranica „9GAG“ se, prema definiciji Boyd i Ellison, ne može kategorizirati kao društvena mreža. Ne omogućuje svojim korisnicima izravno povezivanje i stvaranje lista vezanih profila na temelju zajedničkih interesa korisnika. No, takvo definiranje društvenih mreža zanemaruje internetske stranice na kojima se korisnici povezuju u društvene skupine na indirektan način.

Barry Wellman (1997: 179), pak, ističe kako je kompjuterska mreža koja povezuje ljude društvena mreža.

Iako jednostavnija, definicija B. Wellmana je zastarjela, kao i tehnologija na koju se autor referira. Napisana u vrijeme kada društvene mreže, kako ih danas usko definiramo, nisu postojale, dovoljno je neprecizna da bi njome mogli opisati i novinski portal na kojem vjerno čitateljstvo aktivno sudjeluje u komentiranju sadržaja.

„[...] [J]oš uvijek dolazi do zabune u smislu koje se mreže mogu smatrati društvenim u moru *web* stranica koje su danas preplavile [...] globalnu komunikacijsku mrežu.“ (Grbavac i Grbavac, 2014: 206-207) Ljudi se okupljaju u internetskom komunikacijskom prostoru u velikom broju i dijele se po interesnim temama, što je jedno od glavnih obilježja društvenih mreža. Autori ističu još i univerzalna komunikacijska sredstva i tehnike.

Prema definiciji Oxfordovog internetskog rječnika (Oxford Living Dictionaries, 2018) društvena mreža može biti mreža društvenih interakcija i osobnih odnosa, internetska stranica ili aplikacija putem koje korisnici međusobno mogu komunicirati, koristeći se različitim medijima.

Dakle, internetska stranica „9GAG“ se može opisati i definirati kao društvena mreža ako društvenu mrežu definiramo kao internetsku stranicu putem koje korisnici dijele

informacije određenim komunikacijskim sredstvima i tehnikama, i tako se povezuju kroz zajednički interes. Aktivni korisnici „9GAG“-a mogu reći da su dio te društvene mreže putem koje sudjeluju u komunikacijskom procesu temeljenom na zajedničkim interesima.

Pasivni korisnici stranice konzumiraju sadržaj koji su za njih generirali i rafinirali aktivni korisnici, te je njihovo iskustvo i definicija stranice potpuno drugačije. Oni ne dijele informacije, već ih primaju i iako dijele zajednički interes s aktivnim korisnicima u komunikaciji ne sudjeluju potpuno. Za pasivne korisnike „9GAG“ je definirana kao internetska stranica na kojoj se generira sadržaj većinom humorističnog karaktera.

Uz mnoge definicije društvenih mreža i uz mnoge interpretacije iskustva na internetskoj stranici „9GAG“ teško je u potpunosti precizno definirati kategoriju stranice. No, rezultat „9GAG“-a je stvaranje zajednice oko sličnih interesa, što je cilj većine društvenih interakcija i društvenih mreža. Samim time stranicu opisuje dio definicija.

3. Povijest i začetak stranice

Javnosti najpoznatiji suosnivač internetske stranice „9GAG“, Ray Chan, je u svakom javnom istupu istaknuo kako je pokretanje stranice bio samo zabavan projekt u slobodno vrijeme. Osnovana u 2008. godini, u srpnju 2018. godine stranica je dosegla brojku od preko 178 milijuna mjesečnih posjeta, uz rast popularnosti u odnosu na lipanj (SimilarWeb, 2018.). Zabavan projekt u slobodno vrijeme narastao je brzo u međunarodnu stranicu koja broji stotine milijuna posjeta godišnje.

R. Chan je za „CNN Money“ (Lo, 2018) izjavio kako je osnovna potreba suosnivača 2008. godine bila jednostavan način dijeljenja i pronalaska zabavnih slika, a to je zatim pokrenulo ideju o stranici izrađenoj za 1.270 dolara. Četiri godine kasnije mladi su osnivači u Silicijskoj Dolini za svoj projekt pronašli 22 ulagača koji su napredak stranice financirali s 2,8 milijuna dolara. Iste godine su pokrenuli aplikacije za mobilne operativne sustave Android i iOS.

U tekstu Fione Ren (Meld Magazine, 2012) opisan je put najistaknutijeg osnivača, koji se može usporediti s mnogim uspješnim pričama tehnoloških divova. Ray Chan, kao student koji po vlastitom priznanju nije dovoljno vremena provodio učeći, svoje vrijeme na prestižnom Sveučilištu u Hong Kongu provodio je u udrugama i igrajući *lacrosse*. Autorica je istaknula kako su za milijune korisnika njegove studentske godine dobro završile, budući da je u tom trenutku broj mjesečnih posjetitelja stranice bio preko 80 milijuna, a zajedno su stranicu pogledali preko dvije milijarde puta. R. Chan je Fioni Ren „9GAG“ opisao kao mjesto na kojem ljudi jednostavno „mogu dijeliti zabavu“, što je u skladu s tadašnjim neslužbenim motom stranice „samo za zabavu“. Danas „9GAG“ kao neslužbeni moto koristi „Go Fun The World“ (9GAG, 2018).

3. 1. Osnovni izgled stranice

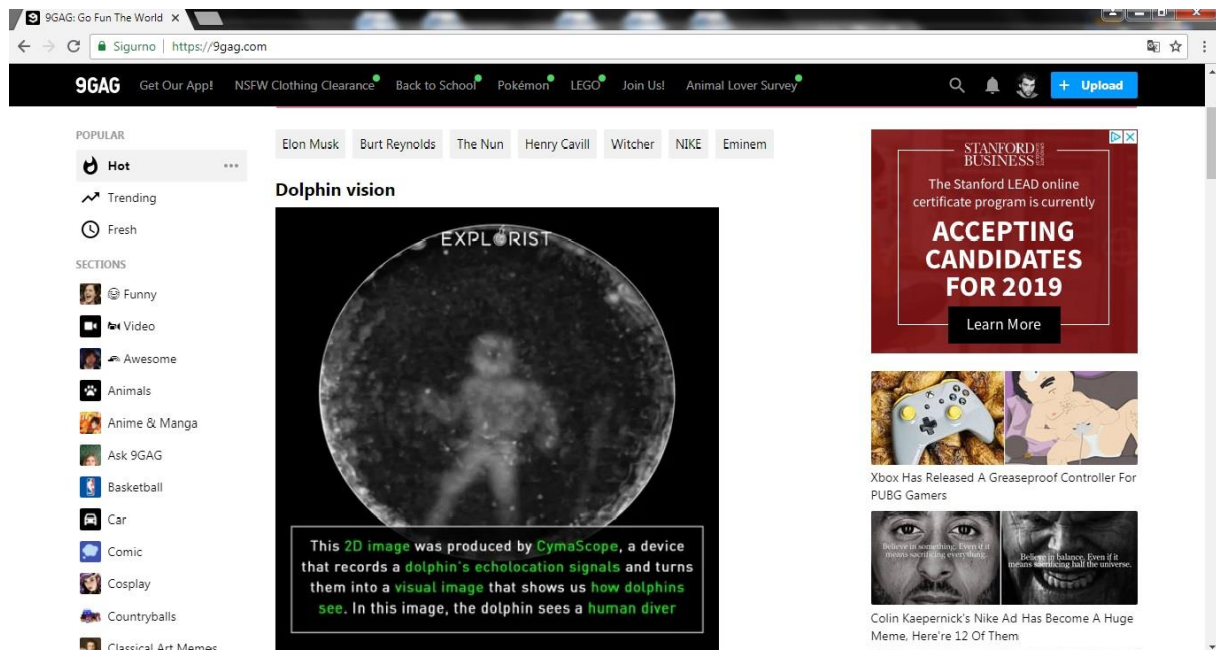
U deset godina od osnutka jednostavne stranice posvećene zabavi „9GAG“ je, kao i mnoge druge stranice, imala nekoliko promjena dizajna i funkcionalnosti. Osnova stranice su tri izbornika „Hot“, „Trending“ i „Fresh“, preko kojih je realizirana postavka korisnički

generiranog i rafiniranog sadržaja. Na izborniku „Hot“ je prikazivano po 9 postova¹ odjednom, te se pretpostavlja da je stranica tako dobila ime², no osnivači to nisu potvrdili.

Danas stranica pruža mnogo više načina pregledavanja sadržaja. Korisniku koji je posjećuje prvi put nakon dužeg vremena može ostaviti dojam potpuno drugačije internetske stranice.

Izbornici „Hot“, „Trending“ i „Fresh“ su bili jedini način pregledavanja i kategoriziranja sadržaja. Korisnik bi svoj sadržaj postavio na „Fresh“, ostali korisnici bi sadržaj ocijenili pozitivno ili negativno i time ga kvalificirali za prelazak u izbornike „Trending“ i „Hot“. U izbornik „Trending“ je kategoriziran novi sadržaj koji je često otvaran, komentiran i ocjenjivan u kratkom vremenskom periodu. U izbornik „Hot“ je kategoriziran sadržaj s najviše pozitivnih ocjena.

Prema navodima „CNN Money“ (Lo, 2018), danas je na početnoj stranici i izborniku „Hot“ najvidljiviji sadržaj biran kombinacijom korisničkih ocjena i algoritma.

Slika 1: Izgled početne stranice „9GAG“-a (9GAG, 2018: www.9gag.com)

Početa stranica „9GAG“-a se sastoji od nekoliko kategorija, vidi Sliku 1. Duž vrha stranice se nalazi tematski izbornik koji korisnika preusmjerava na sadržaj koji je u tom

¹ Pojedinačno postavljen sadržaj koji se može ocijeniti i komentirati (izvorno eng.)

² 9gag, 9šala na hrv.

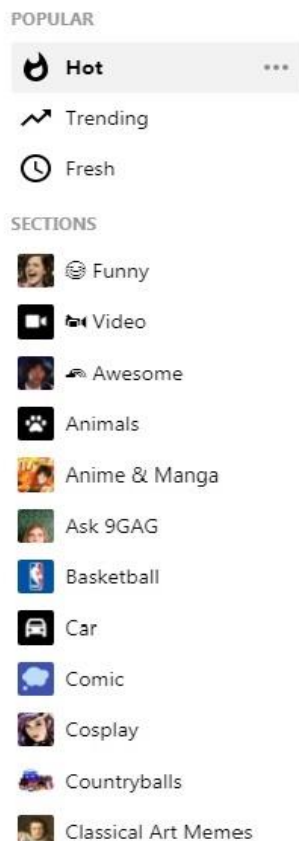
vremenskom periodu popularan ili relevantan. Kako je vidljivo na Slici 2., uz poveznice na tematski sadržaj nalaze se poveznice za sadržaj ili proizvod tvrtke „9GAG“. Korisnik svom profilu može pristupiti, ili se za njega prijaviti putem ikone u gornjem desnom kutu. Kraj ikone profila korisnika se nalaze ikona za osobne obavijesti, brza poveznica za stvaranje vlastitog sadržaja i tražilica.

Slika 2: Tematski izbornik početne stranice „9GAG“-a (9GAG, 2018: www.9gag.com)

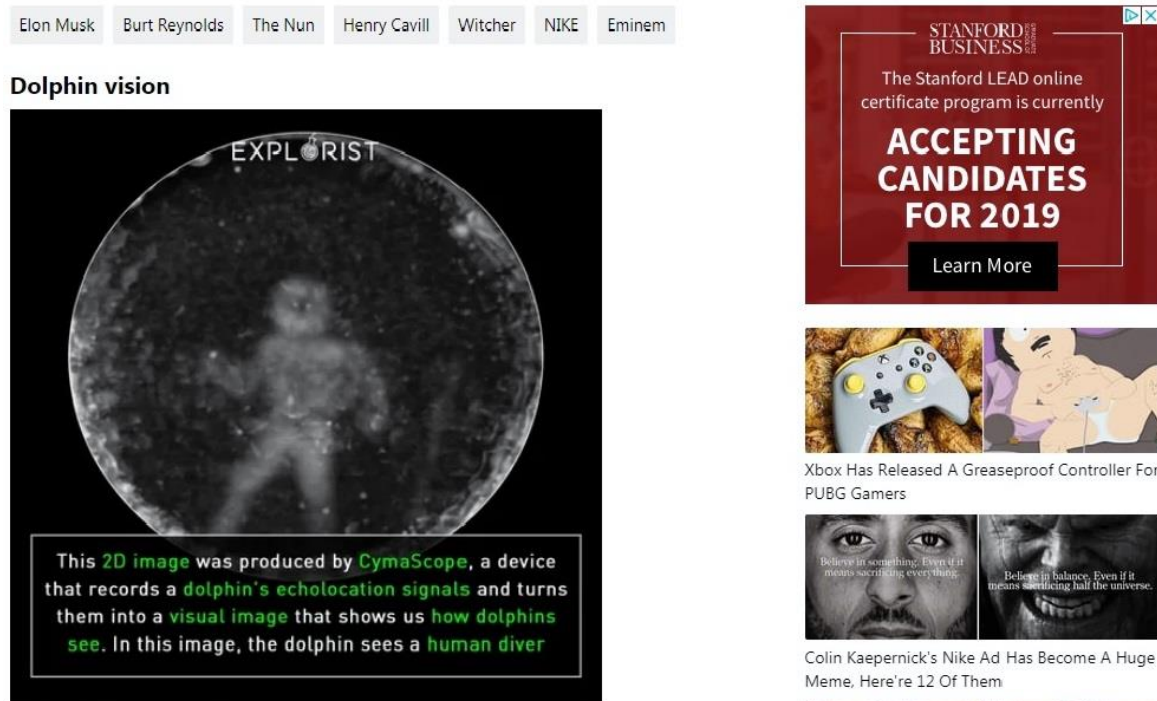
Na Slici 3. prikazana je lijeva strana početne stranice, gdje se nalaze kategorije „Popular“ i „Sections“. U kategoriji „Popular“ su vidljivi izbornici „Hot“, „Trending“ i „Fresh“ koji su ostali osnova stranice u novim inačicama.

U kategoriji „Sections“ sadržaj je podijeljen po glavnim obilježjima na osnovi ključnih riječi i popularnosti pojedinog posta. Trenutno su neke od istaknutih potkategorija poveznice na postove o košarci, životinjama, autima, poveznice na video snimke i smiješne postove. Ključne riječi prema kojima se post kategorizira u, npr. potkategoriju „Košarka“, su imena igrača i košarkaških timova.

Slika 3: Kategorije „Popular“ i „Sections“ početne stranice „9GAG“-a (9GAG, 2018: www.9gag.com)

Kako je vidljivo na Slici 4. središnji dio stranice prikazuje sadržaj izbornika „Hot“ u kontinuitetu. Korisnik može birati prikazivanje najnovijeg ili najbolje ocijenjenog sadržaja u izborniku. Iznad prvog prikazanog posta se nalaze najčešće korištene ključne riječi najpopularnijih postova izbornika. Desno od središnjeg sadržaja se prikazuju reklame i nasumično izabrani postovi.

Slika 4: Središnji sadržaj, ključne riječi i nasumični postovi na početnoj stranici „9GAG“-a (9GAG: 2018, www.9gag.com)

4. Sadržaj i komentari

U svojoj trenutnoj inačici stranica „9GAG“ korisnicima prikazuje reklamni sadržaj, no glavni dio sadržaja na kojem se temelji koncept stranice stvaraju sami korisnici.

Korisnik putem svog profila stvara i objavljuje sadržaj koji je naslovljen i označen ključnim riječima. Novi sadržaj je zatim objavljen na stranici izbornika „Fresh“ gdje ga ostali prijavljeni korisnici stranice komentiraju i ocjenjuju. Korisnici također mogu ocjenjivati i odgovarati na komentare nekog posta. Komentari se mogu prikazati po popularnosti, kombinaciji pozitivnih glasova i odgovora, ili po vremenu objave.

Svaki korisnik u svakoj kategoriji i izborniku može birati želi li konzumirati novi, tj. „Svježi“ sadržaj ili dobro ocijenjen i korisnički rafiniran sadržaj stranice.

4. 1. Post

Pojedinačno postavljen i naslovljen sadržaj na stranici „9GAG“ je osnova stranice i pokretač interakcije među korisnicima.

Osnovna tema stranice je očigledno zabava, pa je i namjera svakog posta zabaviti publiku, odnosno ostale korisnike stranice. Je li nešto smiješno ili ne odlučuje publika svojim glasovima, pa korisnici stranice svoj sadržaju moraju prilagoditi većini, ako ga žele vidjeti na naslovnom izborniku „Hot“.

Post može biti bilo kakve tematike ili formata, sadržaj nije ograničen na osnovnu ideju smiješnih slika. Na stranicu „9GAG“ se postavljaju postovi površnog i plitkog, te osobnog i dubokog sadržaja. Postovi mogu biti edukativni, sadržavati informacije o događajima, trendovima i pop kulturi. Mogu se odnositi na određenu supkulturu i zajednicu ili na svakog osobno. Postovi mogu sadržavati i specifične reference na internetsku kulturu i na druge internetske stranice, te na specifičan događaj.

Među najčešće korištenim tipovima postova su *meme*, GIF, i video. Prema istraživanju Albina Wagenera (2014), od 446 dnevnih postova koji su kategorizirani na izbornik „Hot“, najviše je bilo postova kojima je tema bila svakodnevnica, zatim postovi o internetu, tehnologiji i znanostima. Više od 24% sadržaja se odnosilo na kategorije muško-ženskih odnosa, međuljudskih odnosa općenito i životinje. Najmanji broj postova je sadržavao religijski sadržaj i reference na samu stranicu.

Donald Trump's Star on the Hollywood Walk of Fame is destroyed by man carrying a pickaxe in a guitar case.

Trump

19,991 points - 1,323 comments

Slika 5: *Donald Trump's Star on the Hollywood Walk of Fame* [...] post koji sadrži informacije o događaju (9GAG: 2018, <https://9gag.com/gag/aPj0ZqK>)

Na Slici 5. prikazan je tip sadržaja koji informira korisnike o nekom događaju. Naslovljen je: „Zvijezdu Donalda Trampa na Hollywoodskom šetalištu slavnih uništio je čovjek koji je pijuk donio u kutiji za gitaru“. Post je u trenutku preuzimanja imao 19.991 bod, odnosno preko 19 tisuća, više pozitivnih nego negativnih, ocjena i 1.323 komentara.

4. 2. Meme i GIF

Prema definiciji Oxfordovog internetskog rječnika (Oxford Living Dictionaries, 2018) riječ „meme“ dolazi od grčke riječi koja znači „ono što je imitirano“ i u kontekstu internetskog sadržaja označava sliku, tekst ili neki drugi medij, koji se brzo kopira i dijeli među korisnicima, uglavnom uz male preinake.

Definicija riječi *meme* u kontekstu internetske komunikacije posvojena je iz teorije društvene reprodukcije i dijeljenja ideja Daniela Dennetta (1990).

Na stranici „9GAG“ *meme* je korišten u postovima i u komentarima. Smisao kombinacije pojedinačne slike i teksta može se zaključiti iz konteksta u kojem je *meme*

korišten i kopiran. Neki primjeri često ponavljanih *meme*-a su „Velociraptor“, „Bad Luck Brian“ i „Awkward Moment Seal“.

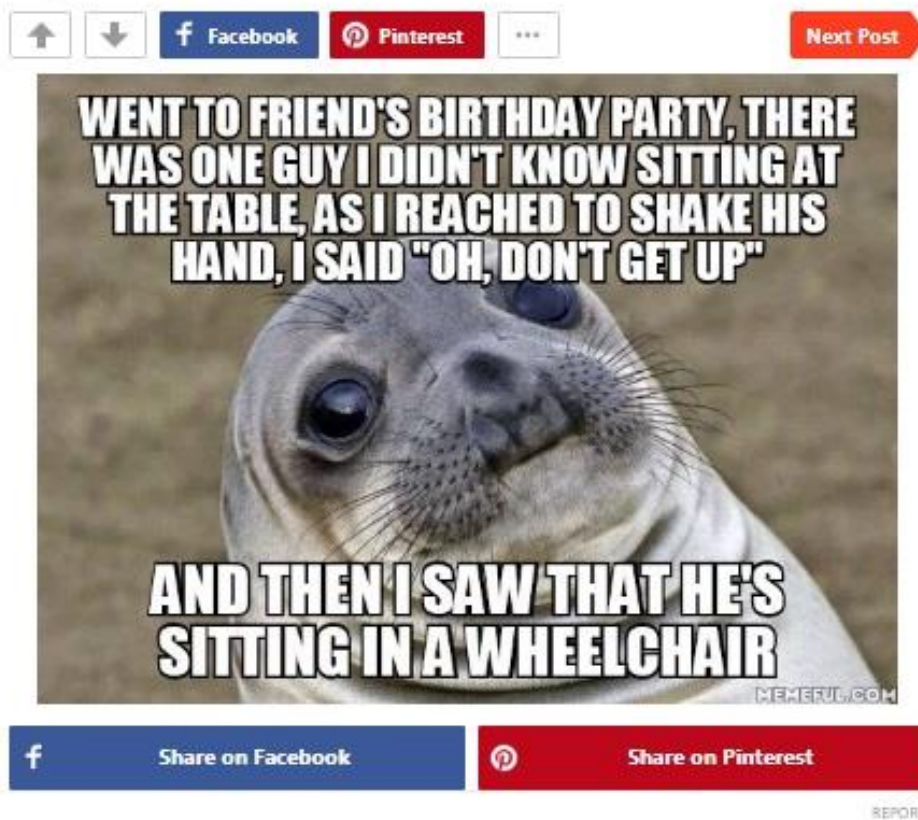
Slika 6: *Poor kid*, „Bad Luck Brian“ *meme* (9GAG: 2018, <https://9gag.com/gag/awXwoEW>)

Meme koji prikazuje rideg dečka odjevenog u plavu košulju i crveni karirani džemper zove se „Bad Luck Brian“ („Brian nema sreće“). Koristi se umetanjem teksta na vrh i dno slike. Tekst na vrhu predstavlja opis ili početak situacije, a tekst na dnu kraj, koji je smisao šale. Tekst može biti izmišljen ili napisan na temelju iskustva. Na vrhu Slike 6. tekst glasi: „Pita Siri da mu kaže šalu“, na dnu: „Upali se prednja kamera“. Ovaj *meme* se koristi kada je objekt šale osoba koja očito nema sreće ili joj se dogodila nesretna situacija.

Three years later, I still cringe when I remember that

meme Awkward Moment Seal

638 points - 33 comments

Slika 7: *Three years later, I still cringe when I remember that*, „Awkward Moment Seal“ meme (9GAG: 2018, <https://9gag.com/gag/a5o8n3O>)

„Awkward Moment Seal“ („Tuljanu je neugodno“) je *meme* koji se koristi kada autor želi opisati humorističnu situaciju u kojoj je sudionik i objekt šale stvorio neugodan trenutak. Na Slici 7. je prikazan post naslovljen: „I nakon tri godine mi bude neugodno kada se sjetim“. Na vrhu slike je tekst: „Otišao na prijateljevu rođendansku zabavu, neki tip kojeg nisam znao je sjedio za stolom, kad sam mu krenuo pružiti ruku rekao sam da se ne mora ustati“. Na dnu slike tekst objašnjava razlog neugodnosti: „I tada sam vidio da sjedi u invalidskim kolicima“.

Fotografija tuljana koji se koristi za *meme* Slike 7. prikazuje životinju čiji izraz lica ne sugerira neugodnost, no u kombinaciji s tekstom prenosi poruku tuljana kojem je neugodno.

Interesting (Not me)

dice dream velociraptor

6,318 points - 276 comments

Slika 8: *Interesting (not me)*, „Velociraptor“ ili „Philosoraptor“ *meme* (9GAG: 2018, <https://9gag.com/gag/aOrLByE>)

Meme „Velociraptor“ se također naziva i „Philosoraptor“ („Raptor filozof“) i prikazuje glavu i kandžu raptora u zamišljenom položaju kojim imitira lik skulpture „Le Penseur“ Augusta Rodina. Koristi se kada autor želi postaviti pitanje koje nije uobičajeno i nema jednostavan odgovor. Na Slici 8. prikazan *meme* naslovljen je: „Zanimljivo (nisam ja)“ Time autor postavlja zaslugu za tekst dodan na vrh i dno slike pripisuje nekome drugom. Postavljeno pitanje glasi: „Ako baciš igraću kockicu u snu, je li ishod slučajan ili predodređen?“

Riječ 2012. godine u Sjedinjenim Američkim Državama, GIF, je akronim za engleski pojam „graphic interchange format“ (Oxford Dictionaries, 2012). Označava računalni grafički format, a koristi se kao ime za kratku animaciju ili video koji se neprestano ponavlja.

Na internetskoj stranici „9GAG“ korištenje GIF-a nije bilo moguće pri osnutku stranice. Tehnološkim napretkom i redizajnom korisnicima je omogućeno objavljivanje

takvog tipa sadržaja. Korisnici stranice GIF koriste u postu koji objavljuju i u komentarima na objavljeni sadržaj.

4. 3. Komentari korisnika

Poput postova koje korisnici stranice ocjenjuju pozitivnom ili negativnom ocjenom i komentari imaju svoj sustav ocjenjivanja. Najpopularniji komentari su prikazani odmah ispod posta. „9GAG“ tako jednostavno rafinira sav ponuđeni sadržaj po ključu popularnosti.

Kategorije sadržaja koje dominiraju postovima očigledne su i u komentarima. Uz pretpostavku da svi korisnici i posjetitelji stranice razumiju kodificiranu internetsku komunikaciju, komentari mogu sadržavati samo pet znakova ili biti GIF kojeg autor komentara smatra dovoljno dobro poznatim za prenošenje poruke.

Neki od razvijenih kodova komunikacije su kratice, internetski sleng, imena ili nazivi popularnih GIF-ova i *meme*-a, itd.

Primjer kratice u komentarima je „pls“, od engleske riječi *please* što znači molim, koristi se uglavnom uz neku drugu riječ, često također skraćenu, i može biti sarkastičnog predznaka. TL;DR je akronim engleskog izraza „Too Long; Didn't Read“ (Predugo; nisam pročitao), koji se koristi kao upozorenje autoru da je post ili komentar predug za korisnika koji komentira. Također se koristi kao oznaka sažetka dugog posta ili komentara za one korisnike koji zbog nekog razloga ne mogu ili ne žele pročitati original u cijelosti.

Kao dio internetskog slenga u komentarima postova na stranici „9GAG“ pojavljuju se pojmovi „darude sandstorm“ i „captain obvious“. Pjesma „Sandstorm“ finskog DJ-a Darude internetom se proširila kao humoristični odgovor na pitanja o pjesmama u video zapisima. U komentarima postova na stranici, „darude sandstorm“ odgovor je na bilo kakvo pitanje. Pojam „captain obvious“ ili skraćeno samo „captain“ (kapetan) koristi se kao naziv za osobu koja ostalim korisnicima objašnjava nešto očito ili već poznato. U suprotnosti s tom definicijom, komentatori za objašnjenje njima nepoznatih pojmova mole tražeći kapetana, npr. „I need a captain for this.“ („Trebam kapetana za ovo“)

5. Međunarodna zajednica „9GAG“-a

Od samog začetka stranica „9GAG“ je bila platforma za zajednicu fokusiranu na sadržaj, a ne na individualni profil korisnika. Korisnici su se međusobno povezivali na temelju zajedničkog smisla za humor i životnih interesa, ocjenjivanjem sadržaja prihvatljivim ili neprihvatljivim za glavni izbornik „Hot“.

Po svjetskoj popularnosti 301. internetska stranica doseže 254 države. Najveći broj korisnika je iz Njemačke, zatim Francuske, SAD-a, Brazila i Poljske (SimilarWeb, 2018).

Klasificiranjem kategorija sadržaja, A. Wagener (2014) je definirao očigledne interese korisnika stranice bez obzira na vrijeme i datum objave. Autor je istaknuo kako je, unatoč međunarodnom i multikulturalnom karakteru stranice, očigledno najlakše povezivanje korisnika preko izoliranja i ismijavanja određenih skupina u društvu. Diskriminacijom i marginalizacijom određenih skupina kroz humor korisnici „9GAG“-a se međusobno povezuju i osnažuju.

5. 1. Diskriminacija i rodni stereotipi

Pritha Anggiarima (2013) je za svoj završni rad analizirala uzorak humorističnih postova na temu rodni razlika. Autorica je analizirala tip posta, implikacije sadržaja i komentare s ciljem otkrivanja stereotipa prisutnih u zajednici korisnika stranice. Zaključila je kako je u aktivnoj zajednici koja ocjenjuje i komentira sadržaj prisutna implikacija pet osnovnih stereotipa na temelju rodni razlika.

Prema Anggiarimi (2013), implicirani su stereotipi osobnosti rodova, prema kojima su žene opisane kao tračalice a muškarci kao perverzni. Stereotipno su podijeljene dječje igračke na osnovu pretpostavljenih preferenci dječaka i djevojčica. Zatim su istaknute stereotipne razlike u odnosu na kućanske poslove, modu i ljubavni život, odnosno muško-ženske odnose.

Diskriminacija prema ženama je očigledna u stereotipnom opisu i prikazu sportskih postova, prema kojima su žene i njihova postignuća svedene na izgled i tijela. Omalovažavanje nekih sportova i ignoriranje sportskih uspjeha u korist rasprave o izgledu natjecateljica samo ističe stav korisnika stranice. U svoje istraživanje sadržaja „9GAG“-a, Wagener (2014) je uključio 446 dnevnih objava. Od njih, 11,15% postova su diskriminatornog sadržaja. Od toga 57,5% sadržaja je diskriminatorno prema ženama, 2,5%

prema muškarcima, u 12,5% sadržaja je izražena homofobija, kulturna diskriminacija je prisutna u 25% slučajeva. Društvene „anomalije“ su diskriminirane u 2,5% slučajeva.

Strange creatures

Slika 9: *Strange creatures*, diskriminatorsni post, (9GAG: 2018, <https://9gag.com/gag/aDxy4DZ>)

Primjer stereotipnog posta o ženama u Slici 9. naslovljen je „Čudna stvorenja“. Post je slika knjige naslova „Uvod u slučajne signale i zvukove“ uz komentar „napokon sam dobio udžbenik za ženske studije“. Ključne riječi kojima je autor kategorizirao svoj post su „žene čudna stvorenja“. Post je u trenutku preuzimanja imao 1.172 boda i 31 komentar.

Wagener (2014) je u svom radu analizirao i koliko međunarodna zajednica korisnika svojim ocjenama i komentarima potiče kulturnu raznolikost u postovima. Preko 35% analiziranih postova ističe kulturalne razlike. Od njih samo 25,62% potiče razlike, ostatak jača zapadnjački ideal kroz čestu upotrebu vizualnih primjera i referenci iz angloameričke televizijske i filmske kulture. Autor ističe specifično ismijavanje određenih kultura i zemalja, diskriminaciju prema ženama, homofobiju, rasizam, ksenofobiju i zapadni heteroseksualni muški ideal kao obilježja stranice i sadržaja.

5. 2. „9GAG“ Black Paper

U suradnji s jednom od najvećih tvrtki koje se bave istraživanjem tržišta „9GAG“ je pokrenuo istraživanje koje je nazvano „9GAG Global Millennial Black Paper“ (2018) s ciljem boljeg razumijevanja generacije Y. U dva tjedna trajanja istraživanja, anketu postavljenu na stranicu, aplikacije i društvene mreže stranice, dobrovoljno su ispunile 134 694 osobe iz 194 zemlje. Fokus istraživanja su bile države u kojima je anketu ispunilo više od 1000 korisnika.

„The Millennial Black Paper“ (9GAG, 2018) je primarno bio namijenjen istraživanju preferenci korisnika između 18 i 34 godine starosti, koje su istraživači definirali kao milenijalce. Toj dobnoj skupini je pripalo 95.356 ispitanika, od kojih je 70.115 do 24 godine starosti, među kojima je bilo 77% muškaraca i 23% žena. Anketna pitanja su ispitanicima nudila dvije mogućnosti odgovora, u raznim kategorijama, između kojih su morali izabrati onaj odgovor koji se na njih odnosi. Među ostalim, kada su ispitanici morali birati između hipotetskog povećanja stvarnog ili virtualnog broja prijatelja, 95% ispitanika izabralo je mogućnost 10 novih prijatelja u stvarnom životu nasuprot 10.000 novih virtualnih poznanstava.

Iz podataka ankete, dostupnih na upit, zaključuje se kako su milenijalci, suprotno javnoj percepciji, socijalno i ekonomski osviješteni, spremni na težak i uporan rad, te da im internetska povezanost uz koju su odrasli nije važnija od svakodnevne interakcije s drugim ljudima.

Ana Košara (2017: 9, 15-16) u svom radu u milenijalce, tj generaciju Y, ubraja osobe rođene između 1980. i 2000. godine. Opisuje ih kao tehnološki sposobne, odrasle na moderskoj vezi, informirane i obrazovane. Dodaje generacijsku potrebu slobode u svemu što rade i naziva ih generacijom „suradnje i veze“.

Možemo usporediti zaključke i navode o karakteristikama generacije koja čini veći dio korisnika stranice „9GAG“ i tematiku postova koji čine veći dio sadržaja stranice. Zaključujemo kako milenijalci, sukladno svojim generacijskim karakteristikama, i na zabavnim internetskim stranicama većinu pažnje posvećuju međuljudskim odnosima, tehnologiji, znanosti i svakodnevnim pitanjima. Korištenje rodni i kulturnih stereotipa u više od 11% dnevno generiranog sadržaja je potrebno detaljnije istražiti kako bi mogli ispravno zaključiti razloge velikog broja diskriminatornih postova.

6. Zaključak

„9GAG“ je jedinstvena internetska stranica koju je teško definirati. Ono što je počelo kao zabavan projekt u slobodno vrijeme, u koji su osnivači uložili manje od dvije tisuće dolara, pretvorilo se u tvrtku, internetsku stranicu za zabavu, društvenu mrežu, koja svaki mjesec broji više od 100 milijuna individualnih posjeta.

Korisnički generiran i rafiniran sadržaj jedno je od osnovnih obilježja stranice. Svaki pojedinačni post je naslovljen i označen ključnim riječima na osnovu kojih se tematski kategorizira. Korisničkim ocjenama sadržaj iz izbornika „Fresh“ je filtriran u izbornike „Trending“ ili „Hot“, ovisno o pozitivnim ocjenama i broju komentara. Na naslovnoj stranici prikazuje se sadržaj koji su korisnici ocijenili kao najbolji ili su se oko njega najviše angažirali. Tim procesom publika bira sadržaj koji želi istaknuti, korisnici koji generiraju nove postove će, u želji da baš njihov bude objavljen na naslovnoj stranici, stvarati sadržaj koji publika želi konzumirati.

Kraticama, upotrebom internetskog slenga i referiranjem na druge internetske sadržaje, korisnici „9GAG“-a se povezuju s različitim internetskim stranicama. Istovremeno, korištenjem specifičnih GIF-ova u komentarima, ističu posebnost svoje zajednice otežavanjem razumijevanja sadržaja novim korisnicima.

Generacija Y, popularno prozvana milenijском generacijom, čini većinu korisnika stranice. Od njih, čak 77% su muškarci. Nejednaka zastupljenost spolova na stranici može biti jedan od razloga zašto je više od 11% dnevnog sadržaja na neki način diskriminatorno ili propagira negativan stereotip. Preko 50% takvih postova sadrži stereotipni prikaz žene, a samo 2,5% stereotipno opisuje muškarce. U suprotnosti s tom statistikom, sadržaj koji općenito konzumiraju milenijalci odnosi se na svakodnevnicu, životinje, međuljudske odnose i tehnologiju.

Kao stranica koja pasivnom korisniku služi kao bijeg od stvarnosti, poput instagrama za humoristični sadržaj, „9GAG“ se ne može definirati kao društvena mreža. Pasivni korisnici zaobilaze onaj dio „9GAG“-a koji čini razliku između internetske stranice za konzumaciju sadržaja i društvene zajednice, a to je međusobna interakcija. Aktivni generatori, komentatori i ocjenjivači sadržaja sasvim drugačijim iskustvom mogu „9GAG“ opisati kao društvenu mrežu u kojoj se osjećaju dijelom zajednice povezane sličnim interesima i smislom za humor.

Načini komunikacije i poseban jezik komentara, GIF-ova i meme-a na „9GAG“-u može biti jedinstven i prepoznatljiv. Korisnici se, zahvaljujući tom originalnom sadržaju,

međusobno prepoznaju na drugim internetskim stranicama, društvenim mrežama i zajednicama.

Pet osnivača „9GAG“-a su svoj hobi pretvorili u impresivan posao, aplikaciju, stranicu koja stvara sljedbenike. U deset godina razvoja, od početne ideje do multimedijskog diva stigli su zahvaljujući velikom broju ljudi koji su pauzu od svakodnevnice pronašli u besplatnoj i jednostavnoj zabavi.

„9GAG“ je definiran kao društvena mreža zbog osobnog iskustva zajednice i međusobnog razumijevanja korisnika stranice. Društvena interakcija i jedinstveni zajednički komunikacijski kod te interes nadilazi geografske i kulturne barijere. Unifikacija putem generacijskih obilježja i angloameričke televizijske i filmske kulture olakšava kontakt sa zajednicom, dok tzv. tradicionalne društvene mreže poput MySpace-a i Facebook-a ne mogu nadići kulturna i jezična ograničenja, s kojima se susreću korisnici tih stranica, van vlastitog geografskog okruženja ili kruga povezanih prijatelja.

7. Popis korištenih izvora

1. Anggiarima, P. (2013.) „Gender Stereotypes in www.9gag.com: A Discourse Analysis“, Državno Sveučilište Malang, Malang.
2. Boyd, D. M., Ellison, N. B. (2007.) „Social Network Sites: Definition, History and Scholarship“, *Journal of Computer-Mediated Communication*, sv. 13 (1): 210-230.
3. Dennett, D. (1990.) „Memes and the Exploitation of Imagination“, *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, sv. 48 (2): 127-135.
4. *Donald Trump's Star on the Hollywood Walk of Fame is destroyed by man carrying a pickaxe in a guitar case.*(2018.) Slika 5, 9gag.com, <https://9gag.com/gag/aPj0ZqK> (sadržaj preuzet: 10. rujna 2018.)
5. Grbavac, J., Grbavac V. (2014.) „Pojava društvenih mreža kao globalnog komunikacijskog fenomena“, *Media, culture and public relations*, sv. 5 (2): 206-219.
6. *Interesting (Not me)* (2018.) Slika 8, 9gag.com, <https://9gag.com/gag/aOrLByE> (sadržaj preuzet: 9. rujna 2018)
7. Košara, A. (2017.) „Pripadnici *Generacije Y* i njihovo korištenje moderne tehnologije u E – marketingu, diplomski rad, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula.
8. Lo, A. (2018.) *9GAG: from side project to internet phenomenon*, članak na internetskoj stranici, CNN Money, <https://money.cnn.com/2018/04/26/smallbusiness/9gag-ray-chan/index.html> (stranica aktualizirana: 30. travnja 2018.)
9. „Meme“, *Oxford Living Dictionaries* (2018.) internetski rječnik, Oxford University Press, <https://en.oxforddictionaries.com/definition/meme> (stranica posjećena: 8. rujna 2018.)
10. *Poor kid* (2018.) Slika 6, 9gag.com, <https://9gag.com/gag/awXwoEW> (sadržaj preuzet: 9. rujna 2018.)
11. Ren, F. (2012.) *How Ray Chan started 9GAG and a career in fun*, članak na internetskoj stranici, Meld Magazine, <https://www.meldmagazine.com.au/2012/07/9-gag-ray-chan/> (stranica aktualizirana: 24. srpnja 2012.)
12. „Social network“, *Oxford Living Dictionaries* (2018.) internetski rječnik, Oxford University Press, https://en.oxforddictionaries.com/definition/social_network (stranica posjećena 10. rujna 2018.)
13. *Strange creatures* (2018.) Slika 9, 9gag.com, <https://9gag.com/gag/aDxy4DZ> (sadržaj preuzet: 9. rujna 2018)
14. *Three years later, I still cringe when I remember that* (2018.) Slika 7, 9gag.com, <https://9gag.com/gag/a5o8n3O> (sadržaj preuzet: 9. rujna 2018.)
16. Wagener, A. (2014.) „Creating Identity and Building Bridges Between cultures: The Case of 9gag“, *International Journal of Communication*, sv. 8, <http://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/2448/1227>
17. Wellman, B. (1997.) „An Electronic Group is Virtually a Social Network“, u: S. Kiesler (ur.) *Culture of the Internet*, New Jersey: Psychology Press, str. 179-201.
18. *Word of the Year 2012* (2012.) Oxford University Press, <https://en.oxforddictionaries.com/word-of-the-year/word-of-the-year-2012> (stranica posjećena 10. rujna 2018.)

19. 9GAG (2018.) *9GAG: Go Fun The World*, 9GAG, Inc., <https://9gag.com/> (stranica posjećena: 8. rujna 2018.)
19. 9gag.com Traffic Statistic, SimilarWeb (2018.) SimilarWeb, <https://www.similarweb.com/website/9gag.com> (stranica posjećena: 8. rujna 2018.)
20. 9GAG Global Millennial Black Paper (2018.) 9gag.com, <https://about.9gag.com/blackpaper/> (stranica posjećena 10. rujna 2018.)
21. 9GAG, Inc. :Private Company Information – Bloomberg (2018.) Bloomberg, <https://www.bloomberg.com/research/stocks/private/snapshot.asp?privcapId=191824007> (stranica posjećena 8. rujna 2018.)